

ВАЖНОСТ НА ПОДГОТОВКАТА НА ВЕШТАЧКИТЕ ЗАБИ ЗА ПОСТИГНУВАЊЕ СТАБИЛНА ВРСКА СО ПРОТЕЗНОТО СЕДЛО

Павле Апостолоски, Цена Димова

Протезното седло е дел од мобилната протетска конструкција што го покрива беззачниот алвеоларен гребен врз кој се вградени вештачките заби. Протезната база и акрилатните вештачки заби се изработени од вештачки смоли (акрилати) кои се полимери во кој често се додаваат кополимери за подобрување на физичките и естетските квалитети на дефинитивната изработка.

Акрилатни вештачки заби поставени на акрилатно протезно седло

Специфични особености на вештачките заби во склоп на акрилатното протезно седло

Вештачките заби имаат значајна улога во процесот на изработка на мобилните протетски надоместоци и може да бидат изработени од акрилат или керамика. Тие претставуваат готови полуфабрикати кои доаѓаат во пакувања од гарнитура по 28 коронки со одредена боја, форма и големина.

Гарнитура со акрилатни вештачки заби

Вештачките заби имаат само коронарен дел, кој што покрај постојните површини имаат и базална или гребенска површина, која по потреба може да се стружи и прилагодува кон базата. Акрилатните заби многукратно се позастапени во секојдневната стоматолошка пракса.

Успех или неуспех при поврзувањето на вештачките заби и протезното седло¹

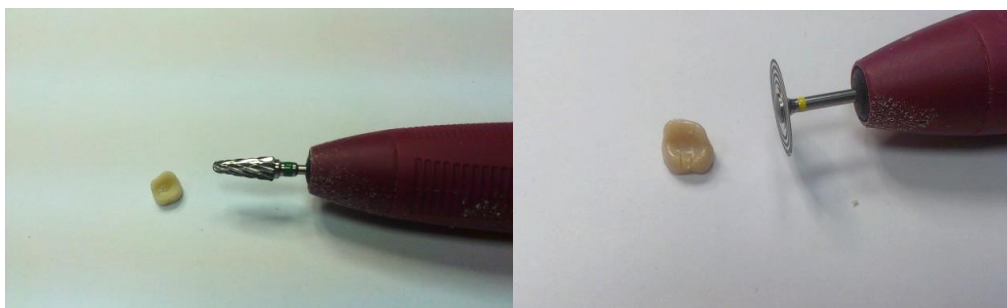
Најчестата причина за неуспех кај мобилните протетски изработки е отпаѓање на вештачките заби од акрилатното протезно седло. Статистичките податоци од литературата ни укажуваат дека 30% од репарирањето на мобилните протетски изработки се должи на отпаѓање на вештачките заби од протезното седло. Неуспехот се должи на начинот на поврзување помеѓу базата и вештачките заби, а како главни фактори од кој зависи степенот на ретенција се:

- Начинот на припрема кај акрилатните вештачки заби
- Материјалот од кој се изработени вештачките заби
- Методот на полимеризација на акрилатното протезно седло
- Непотполно испирање на восокот или контаминација со нечистотии
- Неправилен или предвремен контакт во оклузија

Современите методи за поставување на забите даваат голема важност на начинот на припрема на базалната површина на забите со цел да се постигне подобра врска помеѓу вештачките заби и протезното седло, со што ќе се намали можноста вештачкиот заб да отпадне од акрилатното протезно седло.

Кај вештачките акрилатни заби оваа површина може да се третира **на неколку начини: само механички, само хемиски и комбинација на механички и хемиски начин.**

Механичката подготовка на вештачките заби значително влијае на степенот на физичка врска, а воедно се обезбедува поголема контактна површина со акрилатното протезно седло.

Нарапување и сепарирање на базалната површина кај акрилатем вештачки заб

• ¹ Трудот е изработен во Лабораторијата за стоматолошка научна работа при Факултетот за медицински науки (<http://www.ugd.edu.mk/snrlab/index.php/mk/>)

Хемиската подготовка претставува третман со хемиски агенси, најчесто мономерна киселина (methylmethacrylate - MMA), која внимателно со помош на памучна газа ја нанесуваме на базалната површина на забите после испирањето на восокот.

Хемиска подготовка на акрилатните вештачки заби

Покрај подготовката на забите, од особена важност за ретенцијата на забите е и начинот на плакнење на восокот.

Исто така друга причина за неуспех, односно отпаѓање на заб од мобилната протетска конструкција е начинот на нанесување на средство за изолација по гипсените површини, кое што треба да биде внимателно со тенка четка.

Нанесување на средство за изолација

Стручно научните форуми во светски рамки согласни се сепак во едно дека во заботехничката пракса за постигнување најдобри резултати најчесто треба да се практикува комбинација од механичка и хемиска подготовка на акрилатните вештачки заби, се со цел да се надминат можните неуспеси и проблеми во смисла на отпаѓање на вештачките заби од мобилните парцијални и тотални протези.

Литературата

1. American Dental Association. (1985), Revised ANSI/ADA specification 15 for synthetic resin teeth. AmDentAssoc;119-131
2. Bahrani F, Khaledi AAR. (2014) Effect of surface treatments on shear bond strength of Denture teeth to denture base resins. Dental Research Journal.;11(1):114-118
3. Barbosa DB, Barão VA, Monteiro DR, Compagnoni MA, MarraJ. (2008), Bond strength of denture teeth to acrylic resin: effect of thermo cycling and polymerisation methods.; Gerodontology 25:237-44
4. Barpal D, Curtis DA, Finzen F, Perry J, Gansky SA. (1998), Failure load of acrylic resin denture teeth bonded to high impact acrylic resins. Jprosthet Dent;80:666-671.
5. Cardash HS, Liberman R, Helft M. J Prosthet Dent (1986), The effect of retention grooves in acrylicres in teeth on tooth denture-base bond.;55:526-528.
6. Cunningham JL, Benington IC, (1999): An investigation of the variables which may affect the bond between plastic teeth and denture base resin, J Dent 27: 129-35
7. Darrvele BW, Clark RKF, (2000) The physical mechanisms of complete denture retention.; British Dent J,189.
8. Гугувчевски, Н. Љубен, Крсте Дејаноски, Драгољуб Велески, (2003) Клиника за тотално протезирање, Скопје
9. Huggett R, John G, Jagger G, Bates J F. (1982), Strenght to the Acrylic Denture Base Tooth Bond; BrDent J 153:187–190.
10. Kawara M, Carter JM, Ogle RE, Johnson RR, (1991);: Bonding of plastic teeth to denture base resins, J ProsthDent 66:566-71
11. Lindstrom RE etal. (1979), Physical-chemical aspects of denture retention and stability,: A review of the literature.JProsthetDent 42/4, 371-375.
12. Мирчев.Е, (2001), Тотална протеза – претклиника. НИП Студентски збор, Скопје
13. Patil SB, Naveen BH, Patil NP, (2006): Bonding acrylic teeth to acrylic resin denture base: a review, Gerodontology;23: 131-9
14. Saavedra G, Neisser MP, Sinhoreti MAC, Machado C. (2004), Evaluation of bond strength of denture teeth bonded to heat polymerized acrylicres in denture bases. Braz J OralSci;3:458-464.

Контакт:

Павле Апостолоски, стручен забен техничар - протетичар

pavle.apostoloski@ugd.edu.mk

Проф. д-р Цена Димова, орален хирург

cena.dimova@ugd.edu.mk

snrlab@ugd.edu.mk

Факултет за медицински науки

Дентална медицина

Универзитет "Гоце Делчев"

Штип, Македонија